

HALADÁS

**VASUTI
SZAK- ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP**
A MISKOLCZI MÁV. ALTISZTI-KÖR HIVATALOS KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐK ÉS LAPTULAJDONOSOK :

BANOVITS LÁSZLÓ

ZSIVKOVICS ANTAL

Előfizetési ára:

Egész évre 8 korona
Fél évre 4 korona
Negyed évre 2 korona

Szerkesztőség :

Miskolcz, Mindszent-utca 4. sz.

Megjelen minden vasárnap.

Balesetbiztosítással :

Egész évre 14— kor.
Fél évre 7— kor.
Negyed évre 3-50 kor.

A balesetbiztosítás (18-tól 60 éves korig) a »Nemzeti« balesetbiztosító részv. társ.-nál 3000 koronára halál esetre és 3000 koronára állandó munkaképtelenség esetére szól.

A vasutasok és a nemzetiségek.

Miskolcz, 1903. június 13.

(—s—ó) A horvátországi állomásokon előfordult rendezavarások egyik okául a hírlapok szerint az is felemlítést nyert, hogy a vasuti alkalmazottak nagyobb része a horvát nyelvet nem bírja, mely mig egyrészt az ottani lakosságot nemzeti érzületében sérti, addig másrészt is félreértésekre és ebből kifolyólag kellemetlenkedésekre is szolgáltat alkalmat.

Kétségtelen és ezt a magunk részéről is koncedáljuk, hogy nemcsak Horvátországban, de más nemzetiségek által lakta vidékeken is felette kívánatos, sőt szükséges, hogy a vasuti alkalmazottaknak azon része, mely a közönséggel érintkezik, annak anyanyelvét annyira ismerje és beszélje, a mennyire azt az érintkezés megkívánja, mert ha az intelligensebb elemektől el is várhatjuk az államnyelv, a magyar nyelv tudását, annál kevésbbé kívánhatjuk azt a köznéptől, melynek azt elsajátítani alkalma nincsen, de a melylyel a vasuti alkalmazottak feltétlenül érintkeznie kell.

Ámde az a vasuti alkalmazott, a kit az alföld közepéből Horvátországba, esetleg románok vagy tótoklakta vidékre helyeznek, nem tehet arról, ha az illető nemzetiségnek nyelvét nem ismeri.

Mert hát hogyan is ismerné; módja nem volt azt megtanulni, kötelességévé sem tették a nemzetiségi nyelvek ismeretét és így arra nem is gondolt.

És most ott van egy raktárban, áru- vagy személypénztárban és mozdulni sem tud; társait zaklatja folytonos tolmácsolásért, a melyet sok munkájuk közben azok sem teljesítenek a legnagyobb örömmel; maga is csak izgatottá, idegessé lesz, mert szinte természetes, hogy a közönséget is kihozza sodrából az

őt meg nem értő alkalmazott, ebből azután surlódások, kellemetlenségek, szóváltások keletkeznek, az illető alkalmazott is elragadtatja magát s nem épen a legudvariasabban ad kifejezést bosszúságának és megvan a baj, a melynek megreparálása azután az alkalmazottnak sok kellemetlenségébe kerül.

Ezen az állapoton segíteni első sorban az intézet érdeke s míg egyrészt a nemzetiségek lakta vidékek alkalmazottait lehetőleg ugyanazon anyanyelv területén vélnők czélszerűnek — természetesen az alkalmazottak érdekének is szem előtt tartásával — lehetőleg meghagyni, addig másrészt az új áthelyezéseknél lehetőleg figyelembe veendőnek tartanók azt is, hogy az illető beszél-e a nemzetiség nyelvét.

Azonkívül a nemzetiségi nyelvek tanítását is elrendelőnek tartanók a vasuti tanfolyamon azon kikötéssel, hogy a hallgatók szabad választás szerint ezen

nyelvek egyikét tanulni s abból vizsgázni is kötelesek, a már szolgálatban lévő hivatalnokok, továbbá altisztek és szolgák részére pedig jutalmak kitűzését tartanók czélszerűnek, ha valamelyikök a horvát vagy más nemzetiiségi nyelvet megtanulja és abból vizsgát tesz.

Ne borzadjon el ezek olvasására senki és ne gondolja, hogy a magyarosításnak ellenségei vagyunk; távolról sem, csupán annyit, oly intézkedést óhajtunk e téren, a mennyi szükséges arra, hogy épen a vasuti alkalmazottak a legnagyobb kellemetlenségektől és örökös surlódásoktól megóva legyenek.

Tudjuk azt nagyon jól, hogy a nemzetiségi vidékeken a vasuti állomások egyuttal a magyarságnak mintegy őrhelyei is és a hazafiságnak, nemzeti érzületnek terjesztői.

Legyen ugy ez a jövőben is; de hogy az illető nemzetiséget megismer-

TÁRCZA.

Micsoda zaj van künt?

Hah! Micsoda zaj van künt?

Az ég, a föld ropog,

Tenger könnyű csapkod.

Millió ajk zokog.

Hová fut mindenki?

És óh engem itt hagy!

Te örült zürzavar

Tán az ítélet vagy?

*

Néma csend mindenütt,

Semmi nesz, semmi hang:

Csak te szívem vergődsz,

Mint félrevert harang.

Nagy Sándor.

Egy orosz bíró.

— Rajz. —

Irta: Herzen Sándor.

— Mezei birtokomról Moszkvába utaztam s utközben két-három napig időztem egy vidéki városban. Az első napon bejött hozzám a birtokomról egy parasztasszony, a ki egyetmást elárusított itt a városban. Az asszony kétségbe volt esve: a férje hat hónap óta börtönben ült, s azt hallotta, hogy nemsokára el fogják itélni. Tudakozódtam a dolog felől s megtudtam, hogy vétsége egészen jelentéktelen.

Ismertem a törvényszéki elnök akkori bíró-társát, s tudtam róla, hogy a leglelkismeretesebb és a legeredetibb ember. Egyenesen hozzá mentem tehát a főtörvényszék épületébe. A gyűlés még nem kezdődött meg; az én öregem ott ült egészen egyedül jóságos arczával, kék pápaszemmel az orrán s előtte feküdtek az asztalon az iratok, a melyekből olvasott. Három év óta nem láttuk egymást. Örült, hogy látott, s én örültem, hogy őt láthattam, nem azért, mintha egymást oly véghetetlenül szerettük volna, hanem azért, mert az ember mindig örül, ha hosszú idők multával ismét ismerős vonások kerülnek a szeme elé.

Elmondtam neki látogatásom czélját. Ő magához kérte az esetről szóló iratokat. Az ítélet

öt meg nem értő alkalmazott, ebből azután surlódások, kellemetlenségek, szóváltások keletkeznek, az illető alkalmazott is elragadtatja magát s nem épen a legudvariasabban ad kifejezést bosszúságának és megvan a baj, a melynek megreparálása azután az alkalmazottnak sok kellemetlenségébe kerül.

Ezen az állapoton segíteni első sorban az intézet érdeke s míg egyrészt a nemzetiségek lakta vidékek alkalmazottait lehetőleg ugyanazon anyanyelv területén vélnők czélszerűnek — természetesen az alkalmazottak érdekének is szem előtt tartásával — lehetőleg meghagyni, addig másrészt az új áthelyezéseknél lehetőleg figyelembe veendőnek tartanók azt is, hogy az illető beszéli-e a nemzetiség nyelvét.

Azonkívül a nemzetiségi nyelvek tanítását is elrendelőnek tartanók a vasuti tanfolyamon azon kikötéssel, hogy a hallgatók szabad választás szerint ezen

nyelvek egyikét tanulni s abból vizsgálni is kötelesek, a már szolgálatban lévő hivatalnokok, továbbá altisztek és szolgák részére pedig jutalmak kitűzését tartanók czélszerűnek, ha valamelyikök a horvát vagy más nemzetiségi nyelvet megtanulja és abból vizsgát tesz.

Ne borzadjon el ezek olvasására senki és ne gondolja, hogy a magyarosításnak ellenségei vagyunk; távolról sem, csupán annyit, oly intézkedést óhajtunk e téren, a mennyi szükséges arra, hogy épen a vasuti alkalmazottak a legnagyobb kellemetlenségektől és örökös surlódásoktól megóva legyenek.

Tudjuk azt nagyon jól, hogy a nemzetiségi vidékeken a vasuti állomások egyuttal a magyarságnak mintegy őrhelyei is és a hazafiságnak, nemzeti érületnek terjesztői.

Legyen úgy ez a jövőben is; de hogy az illető nemzetiséget megismer-

TÁRCZA.

Micsoda zaj van künt?

Hah! Micsoda zaj van künt?

Az ég, a föld ropog,

Tenger könnyü csapkod.

Millió ajk zokog.

Hová fut mindenki?

És óh engem itt hagy!

Te örült zűrzavar

Ján az ítélet vagy?

*

Néma csend mindenütt,

Semmi nesz, semmi hang:

Csak te szívem vergődsz,

Mint félrevert harang.

Nagy Sándor.

Egy orosz bíró.

— Rajz. —

Irta: **Herzen Sándor.**

— Mezei birtokomról Moszkvába utaztam s utközben két-három napig időztem egy vidéki városban. Az első napon bejött hozzám a birtokomról egy parasztasszony, a ki egyetmást elárúsított itt a városban. Az asszony kétségbe volt esve: a férje hat hónap óta börtönben ült, s azt hallotta, hogy nemsokára el fogják ítélni. Tudakozódtam a dolog felől s megtudtam, hogy vétsége egészen jelentéktelen.

Ismertem a törvényszéki elnök akkori bíró-társát, s tudtam róla, hogy a legeredetibb és a legeredetibb ember. Egyenesen hozzá mentem tehát a főtörvényszék épületébe. A gyűlés még nem kezdődött meg; az én öregem ott ült egészen egyedül jóságos arczával, kék pápaszemmel az orrán s előtte feküdtek az asztalon az iratok, a melyekből olvasott. Három év óta nem láttuk egymást. Örült, hogy látott, s én örültem, hogy őt láthattam, nem azért, mintha egymást oly véghetetlenül szerettük volna, hanem azért, mert az ember mindig örül, ha hosszú idők multával ismét ismerős vonások kerülnek a szeme elé.

Elmondtam neki látogatásom czélját. Ő magához kérette az esetről szóló iratokat. Az ítélet

Pöstyén.

(Folytatás.)

A pöstyéni fürdőt orvosi tanácsadás nélkül használni vagy az orvosi tanácsot be nem tartani veszedelmes vállalkozás, melynek nem egy esetben végzetes következménye volt. A múlt évben a szomszédomnál fordult elő, hogy az iszapfürdő használata után ágyban fekvő beteg lett és körülbelül egy hetig alig birt mozdulni. Az ily esetről a laikusok azt mondják, hogy a gyógyviz felkavarja a testben leülepedett kóros anyagot, az orvosok pedig azt mondják: ez a jelenség a fürdő reakciója, mely azonban nem minden egyes betegnél fordul elő. Altalában ha a beteg már 5–6 fürdőhasználat után rosszabbul érzi magát, mint megelőzőleg, ez a fürdő hatásának és a javulás, gyógyulás jelének mondható.

Az iszap-, hév- és tükörfürdő közös-fürdők, vagyis nők és férfiak együtt, egy 28–40 m²-méter területű medenczében fürdenek. Ezen medenczében a vízmagasság 125 centiméter. Ugy a nők, mint a férfiak külön-külön öltöző helyiségből, külön folyosón és lejáraton jutnak be a medenczébe és a midőn a medence ajtaján belép az ember, hónaljáig vízben van. Magasabb termetű hölgyek, midőn a fürdőből kihaladnak és a fürdőköpeny — testükhöz tapadva — a szoborszerű körvonalakat nem igen leplezi: való-

ságos gyujtogatást visznek véghez a lábadozó férfiközönség között. Nem dicsekvésképen mondom: ily esetben még én is — behunytam már egy párszor a szemem.

Az a szerencse, hogy az ily látvány igen ritka, mert a hölgyközönség között nagyon, de nagyon kevés az olyan, ki magastermetű is, egyenesen is járna a fürdőből való kihaladás közben, no meg, a mi a főkéllék ily látványhoz: hogy a bájai mutogatásával ne fukarkodjon. Igen kevés kivétellel, a hölgyek úgy mennek ki és jönnek is be a fürdőbe, hogy csak a fejük látszik ki a vízből.

Feltűnő jelenség Pöstyénben, hogy igen sok a nagybeteg. *Ennek oka egyrészt azon téves és eléggé nem kárhóztatható állítás, hogy a pöstyéni fürdők vize nagyon erős.* Magam is hallottam már ilyet és el sem tudom képzelni, hogy mi lehet alapja ez állításnak. Az-e, hogy 60° C hőmérsékletű a víz, vagy az, hogy a gyenge szervezetű egyén az iszapfürdőt nem használhatja. Ez utóbbi körülmény minden hév- és tükörfürdőre nézve áll és természetes, hogy gyenge szervezetű vagy rendetlen szív-működéssel bíró, esetleg túl vérmes egyént a magas hőfokú fürdőhasználat következményeként jelentkező fölhevülésnek és izgalomnak nem szabad és nem is lehet kitenni, egyébként pedig, a mint fentebb jeleztem, oly hűtőkészülék áll rendelkezésre, melynek segítségével az eredeti forrásvizet hűtött forrásvízzel vegyítve, tetszés

met fönn akarom tartani a sírig. Mit szólna hozzá a kormány? Azt mondaná: „Mindegyiket felmenti; ez mégis csak bolond!” Igen — sőt még a saját lelkiismeretem is! Gondolkoztam, gondolkoztam és végre megszűntem az enyhíthető körülményeket tekintetbe venni. A mi feladatunk saját szerű, — nem olyan, mint a polgári bíróné. Ott adósleveleket hajtának be, adásvevési pörökben hoznak ítéletet, végrendeletek érvényességét döntenek el, mindezek mellett jól lehet aludni. Hanem nálunk, mindig arra gondol az ember: itt — ezen a helyen állt két héttel ezelőtt egy Jeremiás nevű ember — beszélt, beszélt és most már utban van Vladimir felé: és ott állt egy Akulina nevű asszony az is odament — ha! és tudod! — gyalog — télen — és ez fáj az embernek. Most már érted?

— Értem, értem, jó becsületes Vladimir Jakovlevics. Isten veled. Én ezt a társalgást sohasem fogom elfeledni.

— De kérlek tisztelt barátom, hogy ezeket a bolondságokat el ne mondd Pétervárott. Mit szólna a miniszter vagy más ilyen magasrangú személyiség, — azt, hogy ez egy vén asszony, de nem ám egy törvényszéki elnök bírótársa.

— Isten mentsen! Meg lehetsz róla győződve, hogy „magasrangú személyiségekkel” egyáltalán nem beszélek.

Ismerkedés.

- Bocsánat! Oraságod a Szentiványi ór Szorvosról?
- Nem!
- Mindsárt gúndoltam, mert edj söppet se nem hasonlít hozzá!

Az akasztófa előtt.

— Na Iczig! Ott fityeg a hitsorsosod a Karpelesz, az a méregkeverő. Látod megint akasztófára került egy zsidó!

Iczig: — Hát osztat tetszett gondolni, hod az okasztófa sak sopán kereszténj oraságoknak készült?

Érthető.

- Hogy kerültél te a börtönbe?
- Igen egyszerű, üzletet akartam kinyitni magamnak.
- És azért becsuktak?
- No igen, mert az az üzlet nem volt az enyém!

Okos állat.

Egy sok gyermekkel megáldott család Budapestre költözködött. Itt aztán a hét gyermekhez csakhamar megszületett a nyolczadik.

Bandi, a nyolczéves elsőszülött ezt ezzel a kiáltással fogadja:

- No né, mégis ránk talált az a hunczut gólya

szerinti hőfokra lehet szabályozni. Már most, a téves föltevés folytán, a betegek előbb sorra járják az állítólag gyengébb vizü fürdőket, időközben aztán egy meghülés még hatványozza a baj fokát, míg végre négy-öt évi próbálgatás és szenvedés után végmenedékként Pöstyént keresi föl az ekkor már nehéz beteg.

A másik feltűnő körülmény az, hogy aránylag igen kevés a magyar ember, a fürdő közönség zöme, porosz, német, osztrák, cseh, morva és lengyel. Akad különben francia, angol, török is, sőt a múlt évben egy amerikai társaság is használta a fürdőt, miközben, a mint hallottam, szórták a dollárt. A magyar ember előbb sorra próbálja, a mint fentebb jeleztem, hazánk számos hévfürdőjét és csak ha azok nem használnak, jön ide. A német, meg a többi idegen ellenben egyenest ide jön, minek következményeként egyrészt szenvedése rövid, másrészt az első kúra leteltével nagyjából teljesen gyógyulva tér haza.

A fürdőépületeket magában foglaló szigetet, a Vág jobb ágát átfogó 60 méteres hid köti össze Pöstyén községgel és a fürdőparkkal, mely utóbbi 80 hold kiterjedésű. A lakások egy része a parkban és környékén levő épületekben és a község csinos, modern épületeiben vannak. A Vág által körülvevő fürdőszigeten ugyanis ez idő szerint lakások nincsenek, mert a rakoncátlan és minden szabályozást nélkülöző Vág, tavaszi olvadás

és tartós felföldi esőzés esetén a kellően meg nem védett szigetet minden évben el szokta önteni, midőn is 1—3 napig a fürdés is lehetlenné válik. Az árvíz egy pár napnál tovább nem tart, mert a mint már jeleztem, a Vág medrének oly nagy esése van, hogy csak 24 óra alatt is tömérdek víz hömpölyög le benne. Így a mint a felföldi hegyekben az olvadás, vagy esőzés csak rövid időre is szünetel, az árvíz lefut a szigetről.

Lakások építésére a fentebbiek szerint a fürdősziget ez idő szerint még nem alkalmas. A közlekedést a fürdőépületek és a lakások között omnibuszok, egy és kétfogatu bérkosik és egy különleges alkalmatosság közvetíti, melynek neve pöstyéni műnyelven: „Infanteriszt.“ Ez egy kétkerekű kis fedett, illetve teljesen zárt szekrényű rúgós hintó, melynek alja majd a földre ér. A mozgató erőt rendes körülmények között egy tót házaspár képezi. E vonóerő működése olyképen oszlik meg, hogy elül, a két rud között a gazda koczog, a két rud végét fogva kormányozza az alkalmatosságot, egyuttal a rudak végeire nehezkedve tartja az egyensúlyt, miközben még a feje biczegetésével is szörnyen mutatja, hogy ő mennyire huzza a kocsit, van azonban annyi esze és családfői tekintélye, hogy azt tényleg nem cselekszi. Igazságtalanság is volna egy embertől többet kívánni az elmondottaknál, elég nagy feladat arra vigyázni, hogy a hintó, két ma-

HETI KRÓNIKA.

Forradalom tört ki kicsi Szerbiában
S szörnyü dráma történt a királyi várban.
A katonaság, mint egy felbőszült csorda
A királyt s királynőt minap legyilkolta.
Egy trón-irigy herczeg titkos munkája ez, —
Ám a hinárból most aligha kievez . . .

Nem hall jót az ember . . . jobbra-balra gázság.
Fehér holló ma a beesület, igazság.
Sötét képeket látsz, amerre csak nézel,
Nap-nap után egy-egy hazug nagyság vész el . . .
Kormos főbirót is sorsa utólérte,
Elesapták, — a jogot, törvényt pénzért mérte.

Bizony a latrokba' nincsen nálunk hiány
Paraszt és úr közt is bőven van a zshivány.
Elesipték azt a két ifjú, jó madárkát,
A kik kifosztották a szatmári zárdát.
Ha zárda-magánya volt a szívük vágya, —
Kapnak majd jó magányt, kvártélyt vet a strázsa.

Alkalmi a héten minden „csipős“ théma
Csipi, csipi csóka, — a fele se tréfa:
Hangosan dobog a m. kir. posta szive
Micsinai úr is meg vagyon már csipve.
Ám lezjobb rendőrök csak a bolhák, kérem,
Megcsipték ő kelmét még az elmúlt héten.

Hogyha rossz lelkekért sujt is minket átok,
Kiengesztelik azt az ember-barátok.
Gyöngéd kezükkel az élet nehéz harcán
Letörlik a könnyüt a szenvedő arcán.
Istapolói a tüdő-betegeknek
Pesten a napokban nagygyűlést rendeztek.

Egy oczeán-gözös elsülyedt a héten
A földközi tenger kellő közepében.
Vihar volt, sok ember hullám-sirba veszett
Segítség közelben nem volt, nem érkezett . . .
Mink is sülyedünk már s egy bösz hullámverés
Majd örvénybe sodor: **fizetésrendezés.**

Passe-partout.

gas kerekén, a benne ülővel együtt bukfen-
czet ne vessen! Hogy a hintó mozogjon is,
az az asszony feladata, ki a legnagyobb igye-
kezettel felel meg ezen hivatásának oly képen,
hogy a hintó hátulján lévő foggantyuba ka-
paszkodva, teljes erejéből tolja a kocsit, néha
vágatva is, olykor-olykor csak úgy repül
rajta a térdig érő két szál viganó. Persze ez
csak akkor történik, ha feltételezhető a ven-
dég kinezéséből, hogy a sebes hajtással járó
rázkodást a beteg porczikái nem érzik meg.
Mert azt meg kell adni, hogy igen figyel-
mesek! A beteg be- és kiszállásánál a leg-
nagyobb igyekezettel segítkeznek. Az ilyen
kocsikázásnak az ára a fürdőtől a lakásig,
— Pöstyén bármely részében van a lakás —
vagy megfordítva, 30 fillér, oda-vissza 60
fillér. Az átkos konkurrenzia következmé-
nyeként, a tavaszi és őszi időnyben, amidőn
sok az eszkimó és a foka még, vagy már
kevés, egy pár heti állandó használatra, sok-
szor az önköltségi összeget megközelítő fuvar-
bér kedvezményre is hajlandóság mutatkozik,
persze nem visztérítés útján. Díjszabásról
lévén szó, hangsúlyoznom kell, hogy a „Kartel
és refectia“ az infanteriszt körökben ez idő
szerint még ismeretlen fogalom.

Az infanteriszt kocsit használat lehetővé
teszi, hogy a fürdőző a község bármely ré-
szében lakjon is, a fürdőt a nap bármely
percében megközelítheti és fürdőből jövet
pedig anélkül jut lakására, hogy a külső le-

vegővel közvetlenül érintkezne, mert az infan-
teriszt olyképen van szerkesztve, hogy be-
állhat még a fürdőkabinba is, viszont otthon
a szobába is, így a beteg a fürdőben száll-
hat be és lakásában szállhat ki a kocsiból.
Ezen szállító eszköz segítségével a fürdő a
betegek által az év bármely szakában —
télen ugy, mint nyáron — használható, mivel
megfelelő öltözködés mellett, a zárt kocsiban
a meghűlés ki van zárva.

(Vége köv.)

A máv. altisztikör táncz- mulatsága.

Ez idei nyári tánczmulatságát a mult szerdán
tartotta meg a miskolci máv. altisztikör a nép-
kerti vígadó pompás táncztermében, mely mu-
latság — mint azt már szinte természetesnek
találjuk — ezuttal is kiválóan fényesen sikerült.
Nem voltak ugyan oly számosan, mint más alka-
lommal, de ennek okát csak annak tulajdonít-
hatjuk, hogy rövid két hét alatt öt tánczmulatság
volt már.

Nem hiszem azonban, hogy az előbb tartott
öt tánczmulatságon annyi szép asszony és leány

Innen-onnan.

Védekezés.

Biró: Maga a tárczát és gyűrűket elemelte, az
aranyórát pedig otthagya.

Vádlott: No lám tekintetes ur, hát ez már csak
erősen bizonyítja, hogy részeg voltam!

Kitartás.

Kereskedő (dühösen): És mostan ki fogom magát
dobatni a házi szolgálival!

Vigécz: Helyes, de o mig ű jün, rendeljen valamit.

Koldulás nagyban.

Úr: Hát maga ide is eljár koldulni? Én magát az
István-téren látom naponként!

Koldus: Igen, kérem ott van a *flóküzetem!*

A jó falusi levegő.

Messziről, egy szép alföldi falucskából bicziklista
érkezik Pestre.

— A szülőfaludból jövök — mondja barátjának —
s a gépem pompásan működött. A pneumatikot
otthon fujtam föl, s egész uton nem szakadt el...

A barát lelkesedve borul a gépre s a szellentyűjét
kicsavarva szól:

— Hadd szívom be hazám levegőjét, a jó falusi
levegőt...

Pék-sztrájk idején.

Kis leány (bezárt pékbolt ajtaján zörget): — Kérek
egy zsemlyét!

Egy hang belülről: Nem lehet! A bolt be van zárva.

Kis leány: — Hát adja ki kérem a kulcslyukon.

Nem ijed meg.

— Már megint egy biztosítási ügynök! Hallja az
úr, ma már hármát dobtam ki.

— Akkor hálás köszönettel tartozom Nagyságod-
nak azért a lekötelező kegyért, hogy biztosításait
számomra volt szives fenntartani.

Spekuláció.

— A Donaönnepélyre tribünjegyet és ablakpáholyt
béreltem biztonság szempontbul.

— Hodj, hodj biztonság szempont?

— Baland! Ha az edjiket jól eladom az utólsó
pillanatban, a másikat, nú — a másikat, *osztol si
eladom!*

Boldog házasság.

— Naftali, Naftali, te sohasem szerrettél engemet
és mastand sem szeretsz! Esküdni merek, hodj
halálom után négy hónappal más feleséged lesz.
Esküdni mernék!

— Ne esködjél, Rölfke, máj lében, *ogy is hiszek
neked!*

lett volna jelen, mint ezen a táncmulatságon s azt kell gyanítanom, hogy a szép asszonyok és leányok összebeszéltek, hogy mind az altisztikör júniálisán fognak megjelenni. Ha azt állítom, hogy a multság fényes volt, azt a szó szoros értelmében kell venni, mert a jelenvolt szép hölgyek szeméinek ragyogása szinte elkápráztatta az embert s vettem is észre, hogy e fényes sugarak sok fiatal ember szívében gyújtottak tüzet. (Sőt nem tagadom, az én szívem is lánggra lobbant volna — ha mert volna.)

Sajnálhatják, a kik nem mentek el e mulatságra, mert ritkán lehet része bárkinek is, hogy oly kellemesen, kedvesen s igazi jókedv között tölthesse el az időt, mint azok, a kik ott voltak. Hallottam, a mint egy bájos kis leánytól kérdezte egyik ismerőse:

— Hogy mulat M. nagysád?

Azt felelte:

— Talán soha többet oly jól, mint most.

De az általános jókedv és az, hogy a tánczosok és tánczosnők fáradhatlanok voltak a táncban, egyébként is bizonyította, hogy mindenki jól érzi magát.

A multság kezdete 8 órára volt ugyan jelezve, de csak fél kilenc után kezdett gyűlni a közönség s így az első táncot még kevés pár járta. Kilenc óra tájban már együtt voltak mind s a míg a nap fel nem jött, senki el nem hagyta a multságot.

Az első négyest, melyben 68 pár vett részt, Schindler Viktor mérnök rendezte ritka ügyességgel, s ugyancsak ő rendezte a második négyest

is, a szünóra előtt, melyet már 74 pár tánczolt. — A multság sikerét elsősorban természetesen a jelenvolt bájos hölgyek biztosították, de elismerés illeti a rendezőseget is, kik Wieder Béla elnökkel az élükön sokat fáradoztak és mindent elkövettek a multság sikere érdekében.

A derek altisztikar e multság révén is dokumentálta, hogy számottevő helyet foglal el a város társadalmi életében s jóleső érzéssel konstatahatjuk ez alkalomból kifolyólag is, hogy a vasutasok renommée-ját más szereplésükkel is mindig emelni igyekeznek.

A városi notabilitások közül megjelentek a mulatságon: Br. Vay Elemér főispán, Dr. Szentpáli polgármester, Répászky Béla főispáni titkár, Dr. Szántó B. főorvos, Richter M. villamos-vasuti üzletvezető, Ungár Mór építésmérnök stb.

Az üzletvezetőség és állomás részéről Görgey László üzletvezető, Tárczay Ferencz, Fűrész Sándor, Bernhardt Raphael, Vidats János osztályfőnök urak, Sz. Nagy Zoltán áll. főnök, Lovesányi Dezső, BacsKay Dezső, Lieszkovszky Kálmán, Klacsó J., Karcay Valér, Ország Béla urak stb.

Jelen voltak továbbá: *Asszonyok:* Tárczay Ferenczné, Vidats Jánosné, Dr. Szánthó Bertalanné, Molnár Venczelné, özv. Buidar Andrásné, Nyitray Mihályné, Halkovics Károlyné, Vadász Lajosné, Nyitray Jánosné, özv. Tóth Józsefné, Tóth Gusztávné, Tóth Istvánné, Lévy Lászlóné, Csilló Józsefné, Téli Károlyné, Juhász Lajosné, Kerekgyártó Istvánné, Ungár Lászlóné, Bergné, Révész Jakabné, Kelemen Lászlóné, Lacy Ká-

CSARNOK.

Mimódon lettem én titkosrendőr.

(Amerikai humoreszk.)

— Irta: Philipp Berges. —

(Folytatás.)

Kétségbeesve néztem a kezemben levő arczképet s csóváltgattam a fejemet. Az én emberem tökéletesen hasonlított a többi emberhez. Nagyon erélyes vonásu, hosszukás, szép bajszos arczát fehér magas tetejű kalap árnyalta be. Bal arczán finom forradás látszott, melyet kardvágás okozhatott s nyakendőjében ökölnyi „solitair“ csillogott. Már-már oda kívántam ezt az embert magammal együtt, a hol a bors terem — midőn egyszerre villamos rezgés futotta át idegeimet.

A fényképről fölpillantva, a sűrű ember-tömegben fehér cilindert pillantottam meg s ez alatt — csalódás nem foroghatott fenn — a gyilkos bajszos arca. A vidám érzésnek egész özöne árasztott el; a még lomhán működött gondolkozó-készülékem lázas, szökdecselő izgatottságba jött — isten nem hagyott el a szükségben!

Mint valamely tébolyult, törtem keresztül a hullámzó emberáradaton, hogy a megtalált bűnös nyomába lehessek.

Most kissé félrefordította fejét; szememmel a bal arczát láthaftam — s utolsó kétségem is eloszlott. Ő volt az, neki kellett lenni: arczán rézsutosan vörös forradás látszott, — kardvágástól eredt forradás!

A „Maiden Lane“ szögletén szivarárusboltba lépett, hol bevásárlást tett, miközben én az ablaknál álltam s pillanatra sem fordítottam el róla szememet.

Ugy látszott, észrevett engem, mert mikor ismét kilépett az utcára, pillanatra kémlelőleg nézett rám s gyorsabban lépdelt tova, semmint szükséges lett volna.

Hüm! Vajjon sejti-e ő, hogy detective követi? Ugyancsak iparkodnom kellett, hogy el ne veszítsem a szem elől. Még egyszer áthaladtunk a Broadwy-n, lefelé a János-utczán, keresztül a Nassau-utca egy részén s ismét vissza a Maiden Lane felé, melybe ezuttal alulról léptünk be.

Az aranyműves boltok egyikében (az egész utca ilyenekből áll) eltűnt emberem.

A siker felbátorított. Minden meggondolás nélkül beléptem a boltba — a 12-dik számú volt s a hosszú áruasztalok egyike mellett helyet foglaltam.

kell a személyszállító kocsit fölszerelni, hogy a teljes dezinfekció lehetséges és sikeres lehessen. Valóban nagyon kívánatos volna, ha kereskedelmi kormányunk — tekintve az imminens veszedelmet, a mely a fertőzéssel az utast fenyegeti, — nagyobb gondot fordítana a közegészségügy követelményére, abban az értelemben, mint az egyetem tudós rektora megírja.

* **A kanadai vasutépítés.** Eperjesről jelenti levelezőnk: Szepes, Sáros, Bereg és Ung megyékből mintegy száz kárvallott tett följelentést egy csernoviczi ügynökség ellen. Ennek alkalmazottai ugyanis faluról-falura jártak, állítólag a bukovinai helytartó megbizásából, hogy a Kanadában tervezett nagy vasuti munkálatokhoz munkásokat toborozzanak. Az ügynökök a helytartó megbízólevelét is felmutatták, s a hajójegyre előleget vettek föl. A kárvallottak csak azután tudták meg, hogy szélhámosok áldozatai, mikor jelentkeztek a vasuton. A szédelgés oly nagy Bukovinában s Felsőmagyarországon is, hogy abukovinai helytartó körlevelében s a sajtó útján hívja fel a közönséget, hogy a szédelgőknek föl ne üljön s juttassa a hatóság kezébe őket. A csernoviczi irodát vizsgálat alá vették, tagjait letartóztatták.

* **Baleset.** A münchen—ulmi vonalon Neofingen állomás közelében egy tehervonat két kocsija kisiklott és sérülést szenvedett. Az egyik kocsiban csirkék voltak, a melyek legnagyobb része megdöglött, sérülést pedig alig egypár szenvedett. Valószínűleg az ijedtség ölte meg őket.

* **Megállás nélkül.** A ki gyorsan akar a célnál lenni, annak utközben nem szabad sokat vesztegetelni. A gyorsvonatok sebességének fokozásánál is párhuzamos a törekvés, hogy míg egyfelől a gép futóképességét emeljék, másfelől a megállóhelyek számát is csökkentik. Ezért a gépet úgy konstruálják, hogy minél több vizet vihessen magával. Most olyan apparátussal is kísérleteznek Angliában, a melynek a segédelmével vitzartót lehet csatolni a lokomotivhoz, a nélkül, hogy a vonatnak meg kellene állnia. Ez lehetővé fogja tenni, hogy a vonat, a mely sürgős dolgu utasokat visz, megállás nélkül rohanjon Londontól Birminhamig, vagy Leedstől Manchesterig. A leghosszabb ut idáig, a melyen megállás nélkül száguld végig a gyorsvonat, a London és Exeter közötti vonal, ez 320 kilométer. Nagyon szalad a vonat pihenés nélkül Euston és Greve között is, 260 kilométert, továbbá Skóciában Edinburgtól Newcastle-ig, 210 kilométert. — Németországban is van egy pár jó hosszú futású vonat. A Berlinből Hamburgba vivő gyorsvonat nem áll meg Wittenbergától Hamburgig, pedig ez a távolság 150 kilométer. Egy másik gyorsvonat Berlintonól Lipseig megy megállás nélkül, futván 172 kilométert.

FEJTÖRŐ.

Betűrejtvény.

á, d, é, é, f, h, j, l, m, ó, s, t, u.

Ezen betűkből három szó állítandó össze. Az első az év egy hónapjának, a második a hét egy napjának a harmadik egy napszaknak elnevezése.

Ezen rejtvény megfejtését f. évi június hó 28-án megjelenő 26-ik számunkban hozzuk. A megfejtők között egy jutalomkönyvet sorsolunk ki.

A megfejtés határideje június 24.

A f. é. 22-ik számban közölt rejtvény megfejtése:

I. Tatatóváros.

II. Párta.

A kitűzött jutalmat a megfejtők közül sorshuzás útján Kneibel Pál nyerte meg, kinek czimére Ö. Papik Sándor „Alkonyat” czimű kötetét postára tettük.

Szerkesztői üzenetek.

H. D. Zólyom. A cikket igen köszönjük, de a múlt heti számba nem vehettük fel, mert lapzárta után érkezett Most hozzuk. Üdvözlét!

Kiváncsi. A multkorii cikket a vonatlakatosokról, Baesky Dezső munkatársunk írta.

K. L. A fizetésrendezésről annyi kőza hir jelent már meg szóban és írásban, hogy arról beszélni szinte felesleges — sőt mosolylyal fogadjuk. Az illetékes körök nyakig gombolkoznak, a többi üres kombináció. Tény azonban az, hogy sokkal több pénz áll rendelkezésre a rendezés kerestülvitelére, mint a mennyi először elő volt irányozva. Legközelebb arra is rátérünk!

G. L. Nagyvárád. Kérünk egy kis huszár történetet! Üdvözlünk mindnyájan!

Felelős szerkesztő: **Zsivkovics Antal.**

Magy. kir. államvasutak
Üzletvezetőség Debreczen.
13221/903. szám.

Pályázati hirdetés.

(Tüzifa szállítás iránt.)

A magy. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetősége 4000 köbméter tüzifa szállítására pályázatot hirdet.

A tüzifa 1903. évi július—október hó folyamán szállítandó.

A szállításra vonatkozó részletes szállítási feltételek alulírott üzletvezetőségnél megszerezhetők. A szállítás a m. kir. államvasutaknál érvényben levő, az anyagok és leltári tárgyak szállítására vonatkozó 122291/96. sz. általános, valamint a tüzifa szállítására vonatkozó 65465/92. sz. különleges szállítási feltételek értelmében eszközözlendő, mely feltételek a debreczeni üzletvezetőség anyag- és leltárbeszerzési ügyosztályánál, valamint a m. kir. államvasutak igazgatóságánál és minden üzletvezetőségnél naponként a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők.

Az ivenként 1 koronás magyar okmánybéllyeggel ellátott ajánlatok az alábbi külezimmel: „Ajánlat tüzifa szállításra 13221/903. számhoz” 1903. június 25-ikének déli 12 órájáig a m. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetőségének I. általános osztályánál benyújtandók vagy postával beküldendők. Bánatpénzül az ajánlott tüzifa értékének 5% a készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban 1903. évi június 24-ikének déli 12 órájáig a debreczeni üzletvezetőség gyűjtő pénztáránál leteendő vagy postával oda beküldendő.

Fentebbi feltételektől eltérő, továbbá oly ajánlatok, melyekben javítások, vakarások fordulnak elő, nemkülönben, melyek nem a kitűzött határidőig érkeznek vagy táviratilag tételnek, végre olyanok, melyekhez a bánatpénz le nem tétel, figyelembe nem vétetnek.

Debreczen, 1903. május hó 25-én.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Kisebb rendeléseknél pénz előre beküldéssel jutányosabban jön.

RÁCZ JENŐ gyógyszerésznél

MISKOLCZON,

Csak azon készítményeim valódiak, melyek védjeggyel vannak ellátva.

„AZ ARANY SZARVASHOZ” ezimzett gyógyszerertárában

kaphatók 15 év óta közkeveltségnek örvendő alant elősorolt saját készítményei:

- Iris virágarczenkőcs.** Számos hölgy áldja jó hatását — szeplő- és májfolt ellen, arc- és kézörmek súlyempuhaságát ad, teljesen ártalmatlan szer, az arczot a redőktől késő korig megóvja, egy tévely 1 kor. Hozzá Iris halzám szappan, 1 db. ára 70 fill. Hozzá Venus arczpor, fehér, rózsás és krém szmekben, 1 kis doboz 90 fill., nagy 1 kor. 60 fill.
 - Pyrethro Salicyl szájessentia** néhány cseppel egyszeri száj-öblögető vízbe, kellemes szájíz kölcsönöz, a fogak romlását gátolja és a fogínyt erősíti, — 1 kis üveg 70 fillér. — 1 nagy üveg ára 1 korona 20 fillér. Hozzá (Pyrethro) növény fogpor, mely a fogakat desinfectálja és fehérre takarítja. — Oly esetekben, hol ezen szájszereimet nem használták és fogfájás van, ajánlatk a kitünő jó hatású (Pyrethro) sveiczi fgs csepp. 1 üveg ára 50 fillér.
 - Hajerősítő (balzsam) essentia.** Dr. Hobra híres bécsi egyetem tanár előírása szerint készítő a hajhullást és fejbőrkorpasodást meggátolja, valamint egy-egy fejbőrbetegségtől megóv és kellemes illatánál fogva szívesen alkalmazatik. 1 üveg ára 1 korona 20 fillér.
 - RácZ Jenő keleti „Balzsam hajszpedrője”** soha meg nem meg nem avasodó, zsírtmentes balzsamokból készítő, igen kellemes illatú, minden hajszszinhez alkalmazható. 1 kis doboz ára 30 fillér. 1 nagy doboz 50 fillér.
 - Cannabin** (gyukszembalzsam), biztos hatású és legkényelmesebben alkalmazható szer a gyukszemek és bőrkeményedések és sömörök kírására. 1 üveg ára 70 fillér.
- Forgalomban van és közmelegkedéssel hasznájják a
- Migrain**, főfájás, nátha ellen bedörzsölő és szaroló szer, jasmín aether 1 üveg 80 fillér.
 - Fagyás ellen** északi dr. Képes fagykenőcs. 1 tévely 1 korona. Hajfestésre Orientin, 2 üveg 3 korona. Világosabb színe 1 üveg 2 korona.
- Utanásoktól tessenek óvakodni.

Nyomatott Szelényi és Társa könyvnyomdájában Miskolczon.

Lábizzadás ellen Salicyl Dermassant port. 1 doboz ára 1 korona.
Szörvestőnek Depilatoriumot. 1 üveg 1 korona.
Rüh (rüh ellen) Naphtol kenőcs. 1 kis tévely 1 korona, — nagy 3 korona.
Köszvény ellen I—II. számú Tengeri köszvény olaj. 1 üveg ára 1 K.

Egy az elősorolt, mint egyéb készítményeimhez utasítás mellékelve van; kívánatra részletes árjegyzék utasításokkal megküldetik csak azon készítmények valódiak, melyek fenti védjeggyel vannak ellátva. A drágra külföldi hasonozereket, úgy mennyiségileg, mint minőségileg és olosóságunkkal föllimulják; ugy, hogy általános házi szerek gyűntant legjobban alkalmazhatóak.

Főraktár: Budapesten TÖRÖK JOZSEF gyógyszerertára, Király-utca 12. szám.

Rendelési cím: RácZ Jenő gyógyszerész Miskolczon.